

BRASSÓI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN és SZOMBATON.

<p>ELŐFIZETESI AR: helyben házhoz hordva, v. vidékre postán küldve: Egész évre . . . . . 4 frt — kr. Félévre . . . . . 2 " — Negyedévre . . . . . 1 " — Február—júniusig . . . . . 70 " — Külföldre egész évre 15 frank.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG: Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hol a szerkesztő naponként d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig található. Ide intézendők a lap szellemi részét illető közlemények. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Alexi könyvnyomdája, Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hová az előfizetési pénzek és hirdetések, valamint ezek díjai bérmentve küldendők. Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.</p>	<p>HIRDETÉSEK DIJA: 4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nyilttéri közlemény sora 10 kr.</p>
---	---	--	--

Belföld.

Ki lesz a hercegprimás? A király kabinetirodája e napokban kapta meg a fölterjesztést a hercegprimási állás betöltésére. A magyar minisztertanács megállapodása következtében, gróf Csáky Albin vallástügyi miniszter előterjesztésére, a következő három jelölt lett ajánlva esztergomi érsek-hercegprimásnak: első helyen Samassa József egri érsek, második helyen b. Hornig Károly veszprémi püspök és harmadik helyen Schuster Konstantin váci püspök. Rómában Császka György szepesi püspök közbenjárása folytán a helyzet tisztázva lévén, alig szenved kétséget, hogy az első helyen fölterjesztett Samassa József egri érsek lesz Magyarország hercegprimása, mivel a kormány minden függő kérdésre nézve meg egyezésre jutott és a kitilyent előzetesen a felség is elfogadott. A hercegprimási szék betöltése után gyorsan fog bekövetkezni a megüresedett főpásztori állások betöltése is.

Vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi miniszter kötelező rendelete a vasárnapi munkaszünet tárgyában csak május hó végével fog publikálni. A kereskedelmi és iparkamarának megküldött rendelettervezet sem tekinthető végleges szövegnek; a miniszter azt az érdekelt körökkel csak azért közölte, hogy felőle teljesen szabadon nyilatkozzanak. A miniszter a lehetőség szerint bizonyára tekintetbe is fogja venni az összes jogosult kívánalmakat és véleményeket; így nevezetesen a törvény értelmének és a kereskedelmi miniszter intenciójának megfelel az, ha a kötelező vasárnapi munkaszünet további kiterjesztése kívánatik.

A községek rendezésére vonatkozó törvényjavaslatnak jelenleg folyamatban lévő kidolgozásánál sajnosan érzik a belügyminiszteriumban oly községi törzskönyvek hiányát, a melyekben pontosan fel lenne tüntetve az ország összes községeinek területe, népessége, birtok- és adóügyi és egyéb viszonyai. A megyei közigazgatás államosításával kapcsolatban orvosoltnak fog jöve ez az állapot is, a mennyiben a kinevezendő járási számvevők egyik köteleességét fogja képezni a községi törzskönyvek vezetése. Fel fogják ölelni a törzskönyvek, mint értesülünk minden járás összes községeinek területi viszonyait, a határok megjelölését, a lakosságnak s házaknak számát, a községi adókat és pótdadókat, a község saját vagyonának kimutatását stb. Szóval hű tükrét fogják képezni az egész országra nézve a községi közállapotoknak.

Külföld.

Az osztrák választásokról. A birodalmi tanács a kormánnyal együtt most vajudnak legerősebben, hogy megszűljék a többséget. A választásokról vita után kellene kiderülni, hogy a kormánynak mily elemekből konstruálandó többség fogja a költségvetést és törvényjavaslatait megszavazni, mert a pártoknak a felirat a politikai hitvallása rendszerint. De most a birodalmi tanács az ő egészségtelen pártviszonyaival a kompromisszumok terére lép s ennek tudandó be, hogy a párttörödékek ellentétei dacára csak két felirati javaslat került a képviselőház elé. Az egyik az ifjú-cseheké, mely a reformtörvényeket csak oly föltétel alatt igéri támogatni, ha a kormány első sorban a nemzetiségi kérdést oldta meg és pedig az egyes országok s tartományok történeti joga, lakosainak nyelvi egyenjogúsága, a területek egyéni sajátossága alapján. A másik javaslat a lengyel klubban készült, Bilinszky képviselő műve s — úgy látszik szándékosan — oly keretben mozog, hogy az alkotmány alapján álló többi pártosportok: a német nemzetiek, a Hohenwarth-féle cseh, szlovén és klerikális koalíció, végre a Coronini-klub is csatlakozhassék hozzá. E javaslat, ép a keretek tág és politikailag színtelen voltának okáért, szigorúan a pártokfölötti álláspontjához tartja magát és száraz parafrázisa az abban elmondott gazdasági, pénzügyi és igazságügyi program-eszméknek. Csak ott melegszik fel kissé a szöveg, hol az osztrák hazafiságot s a birodalmi egység fenntartását említi a bir. tanács vezéreszméi gyanánt.

A bukaresti diákok a prágai „Politik“-hoz táviratot küldtek, melyben köszönetet fejeznek ki nevezett lapnak Magyarország ellen közölt kifakadásaiért. »A román diákok« — mondja a sürgöny — »legforróbb köszönetüket küldik azért, hogy leleplezte a magyar barbárságokat és a Magyarországon uralkodó viszonyokat.«

Rizov bolgár emigráns néhány nap előtt arra a hírre, hogy Szófiában egy politikailag kompromittált embernél tőle származó leveleket találtak, melyek a levelek íróját nagy mértékben kompromittálják és arra mutatnak, hogy az illető részes volt a Belcov pénzügyminiszter ellen elkövetett merényletben, — elhagyta Belgrádot, de hír szerint Krajovában már tartózkodtaték.

Natalia királyné eltöklelte, hogy önkényt nem hagyja el Szerbiát és csak az erőszaknak enged. Ezzel a királyné eltávolításának kérdése új stádiumba lépett, mely annál komolyabb, minthogy a kiutasítás csak oly módon történhetné, mely nem válnék előnyére sem az országnak, sem a dinasztia tekintélyének.

Magyei ügyek.

Brassómegeye törvényhatósági bizottságából.

Tompa Sándor (Vége.)
 megjegyző jelentéséből, mint legfontosabbakat, a következőket említjük fel: A Botfalván felállítani szándékolt gyógyszerár fölöslegesnek látszik s a mellett, hogy nem is lenne fenntartható, a szomszédos gyógytárak fennállását veszélyeztetné; ennél fogva határozatképen kimondatik, hogy a gyógytár felállítása nem pártolható. — A lószorozó bizottságok ekkép állítottak össze: 1. Elnök Tompa Sándor, becslők Román L., Taag Fr., Salmen Gy., állatorvos Schrammek J. 2. Elnök Hiemesch Ferencz, becslők Boltres P., Hubbes J., Königes J., állatorvos Stooft Th. 3. Elnök Henter Gábor, becslők Gödri J., Ruzs J., Wagner P., állatorvos Thier A. — A brassói első takarékos és önszegélyző szövetkezet által alapítandó kéziálgazdálkodó részére az óvadék 4000 forintban, a szedendő illetékek ékszereknél a kölcsönösszeg 11%-ával, egyéb zálogtárgyaknál 12%-kal állapítatik meg. — Minthogy a megyei központ kezelő-személyzete nem elegendő, a belügyminiszterium megkeresetik egy irnoki, illetőleg díjnoki állomás rendszerezéséért.

Az erdők állapotáról, a közigazgatási bizottság működéséről, a katonai csapatokház s a megyei tisztviselők nyugdíjalapjának kezeléséről szóló jelentések tudomásul vétetnek. Megemlítendő több megye felirata a közigazgatás államosítása iránt benyújtott törvényjavaslatra vonatkozólag, melyek a lakosság uralkodó pártállása szerint az államosítás mellett vagy ellen nyilatkoznak. Ezek közül Alsó-Fehérmegyének a kérdéses törvényjavaslat visszavételét ajánló felirata tárgyalván, törvényhatósági bizottságunk kimondja, hogy nem teheti magáévá azon álláspontot, melyet Alsó-Fehérmegye elfogal, mert elvileg nem lehet ellenzője a közigazgatás javítására célzó törekvéseknek, — oly javítás, mely a közigazgatásnak az önkormányzat lehető tekintetbe vétele mellett keresztülvieendő államosítása által czéloztatik. És Brassómegeye törvényhatósági bizottsága reméli, hogy a kormány és képviselőház bölcsességének sikerülni fog e törekvések megvalósítására szolgáló s megfelelő módokat tényleg megtalálni.

Egy szomszédmegeye átírtára a tüzkarok ellen általi biztosítás behozatala iránt tudomásul vétetik. Több megye átírtára a Baross Gábor kereskedelemügyi miniszterhez fölterjesztendő bizalmi és hálafelirathoz való hozzájárulás iránt, egyszerűen tudomásul vétetik, minthogy törvényhatósági bizottságunk egy önálló külön feliratot szándékozik intézni a miniszter úrhoz. Pórr Keresztély törv. hat. bizottsági tag és 51 társa által benyújtott írásbeli indítvány következtében ugyanis bizottságunk elhatározta nevezett miniszter úrhoz bizalmi és hálafeliratot terjeszteni fel.

TÁRCZA.

Jut-e még az...

Jut-e még az esti csillag eszedbe? . . .
 Tedd a kezed a dobogó szívedre,
 Nézz az égbe s ejtsd ki a nevedet:
 Akkor tudod, szeretsz-e még engemet.

Te léssz oka, ha a bánat elragad,
 Isten előtt felelj egykor te magad;
 Ne feledd el, mikor arra kértelek:
 Ezt a szívet, hű szerelmet ne ved meg.

B—A K—ly.

A szerződés.

(Vége.)

Fehér Pálnak tetemeset csökkent a világyűlölete és életunalma, mikor a főváros egyik legfényesebb fogadóházában vacsora után drágalatos havanna-szivarra gyújtott és elterülve a zsölyében, kinyújtotta a meleg kályha felé a lábát, a mely az imént még annyit ázolt a télvízben. Csak az az asszony, az a hűtelen szép asszony! . . .

Ebben a pillanatban még erős volt az elhatározása, hogy megöli magát. Csaknem tehernek érezte az egy év gondolatát. Annyit foglalkozott a halál eszméjével, hogy szinte már türelmetlenül vágyott utána. De elvégre is nem a világ ez az egy esztendő — síralomházban. Hát majd csak kihúzzuk ezt a háromszázhat-

vanót utolsó napot, ép úgy, a hogy az elítelt az egyet. Mindent a legjavából, ej haj, nem kell takarékoskodni.

Igy élt le Fehér Pál egy jó esomót az ő hátralevő napjaiból, míg egyszer csak azt vette észre, hogy még sem olyan pocsek ez az élet, mint a minőnek ő hitte. Az emberek nem ördögök, sőt az asszonyok valósággal angyalok, kivált az a fitosorrú kis ballerina, a kinek a haja selyemmé lágyult aranyból van. Szébb és hivebb, mint az a gonosz asszony. A manóba is, Fehér Pál olyasmit kezdett magán észrevenni, hogy ő abszolúte nem kétségbeesett ember, s csak egy dolog nyomja: hogy ő adósa Fekete Péternek az életével.

Egy szép napon pedig beállított hozzá a nagybátyja és így szólt:

— Eddig haszontalan embernek ismertelek ücsém, de most látom, hogy megváltoztál. Legalább van jó kabátod s végig lehet menni veled az utcán. Erőmes rajtad segíteni. Ismerhetsz, hogy pénzt nem adok senkinek, legkevésbé neked. De azt megtettem, hogy titkári állást szereztem számodra egy új bányatársaságnál. Egyelőre háromezer forint a fizetésed; pár év múlva lesz kétannyi.

Embertársaim, a kik dolgoztok, ti tudhatjátok, hogy a munka megnyugvást és boldogságot ad ezen a világon.

*

— Tisztelt barátom, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy nem kell önt többé visszatartanom elhatározása végrehajtásától. A Dunát nem ajánlom, mert a vízből kifogott holttestek személyazonosságát esetleg nehéz megállapítani, nekem pedig kifogástalan

halotti bizonyítványra van szükségem. Különb is a fuladás gyötrelmes vég. Még utóbb kifogja az embert valami bolond propeller. Leginkább a mérget ajánlom édes úr. A koncentrált kéksav pillanat alatt öl. Alig hogy lenyelte, kész a dolog. S majd a boncolásnál is könnyen meg lehet állapítani a halál okát. Természetes, hogy önnek leveleket kell hátrahagynia, nehogy valami gyanú származhassék. A mi a kéksavat illeti, én fogok önnek szolgálni a szükséges dózissal. A kéksav . . .

— Uram, én kijelentem, hogy a kéksav iránt teljességgel nem érdeklődöm.

— Akkor a kötél lesz a legjobb. Ha puha selyem-sált szorít allá az ember, nyomása se érzik s az eszmélet rögtön elvész, mihelyt a zsámolyt kirugtuk magunk alól. Kellemes és gyors . . .

— Nem vagyok kíváncsi rá.

— Ugy a pisztolyhoz kell fordulni. Leghatásosabb, ha vízzel töltjük.

— Én bizony nem töltöm semmivel.

— Hát akkor mit csinál ön?

— Élni fogok, azt csinálom.

Fekete Péter hátrahökölt.

— Éni? Tisztelt úr, ez ellenkezik a szerződésünkkel. No, de úgy-e, csak pár nap meghosszabbítást ért? Egy hetünk még van. Ha az is eltelik, meg kellene újítani az életbiztosítási béczákat s ezt tudja ön, hogy hány ezer forint.

— Bánom is én, akár hány. Csak annyit mondok önnek, hogy teljességgel nincs kedvem meghalni, ellenben erős szándékom élni, még pedig lehetőleg az emberi kor legvégső határáig.

A megyei útmesterek szolgálati viszonyáról, minősítéséről és hivatali teendőiről szóló szabályrendelet szerint az útmesterek a főispán által nevezetnek ki; a technikai szolgálatot illetőleg a megyei építészeti hivatalnak, különben a főszolgabírónak vannak alárendelve. Számra nézve 2, lakhelyük Brassó és Botfalú, fizetésük 500 frt és kilométer szerint megállapított úti általány. Minősítés, jogok és kötelességek pontosan körülíratnák a szabályzat szerint az útmesterek a megye segéd- és kezelőszemélyzetéhez számítottak.

Az ebtartási szabályrendelet a miniszterium által helybenhagyott, csupán egy pár pontra nézve rendeltetvén el módosítás. Többek hozzájárulása után a módosítások megállapítottak, úgyszintén a bírságok is a szabályzat áthágása esetére 50 krtól 50 frtig terjedőleg. Végül elhatároztatik, hogy a büntetésekből befolyó összegek a szegényápolási-alapra fordítottassanak.

Brassó város határozata az ivóvízvezeték építését illetőleg elfogadatik s azon kéréssel terjesztetik fel a belügyminiszteriumhoz, hogy a tervek felülvizsgálatát rendelje el.

Ezután a községek vétel, eladás, kölcsön stb. iránti határozatai hagyattak helyben, valamint költségvetések túllépése (ezek között Brassó városé is) engedélyeztetett, azon megjegyzéssel, hogy jövőre az előirányzatok realisabb alapokon készítendők, nehogy az untalan túllépés által a költségvetések értéke illuzóriussá váljék.

Több apróbb községi ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Román lapszemle.

Még csak kevés valamirevaló egyeink vannak már és ha mi is sárba rántjuk őket, örökre elveszünk kedvüket, hogy még foglalkozzanak a közügyekkel, melyek után csak elégtelenséget, legvakmerőbb s legsúlyosabb gyanúsítást aratnak.

A n.-szabeni „Telegraful“ írja e figyelemre méltó sorokat, Gál József védelmére kelvén s ugyanakkor ő is Moldován Gergely egyetemi tanárról kicsinylőleg nyilatkoznán. Tudnunk kell, hogy négy-öt román férfi van ma, a kik célzatlán a román lapoknak, úgy mint Gál, Kozma, Moldován s Csokán a naszói középiskola igazgatója és Laurán n.-váradai kanonok. Tízet szólnak ezekre a naczionálisták „Tribuna“ és „Gazeta“ azért, mert ezek nem árulnak velük egy gyékényen, hanem saját meggyőződésüket követik és a magyarokkal kezdet fogva akarják saját fajuk jövőjét a magyar hazában biztosítani. Ezek ma már mind renegátok a naczionálisták szemében.

Ma különösen Moldovánra és Csokánra dühösek. Ugyan miért? Moldovánra a már említett Válaszirát, melyben lerántotta a dákorománok álarczát; Csokánra pedig azért, hogy miért igazgatója a naszói középiskolának, mely a naczionálisták hite szerint görkath. román középiskola és csakis Bánffy Dezső merkedése és Csokán árulása által lett közalapítványi középiskola, azaz olyan, a mely nem lesz csakis egy felekezeti iskolája s a melyben a naczionálisták rettentő rémületére ezután magyarul fognak tanítani. Magától érthető, hogy Csáky gróf közökt. miniszterre is dobálják haragos villámaikat.

Elvégre is szaporodik a románok között azon komoly férfiak száma, a kik meg akarnak élni velünk, realis és nem ábrándos politikát követnek. A milyen mocskolódást szórtak a belényesi középiskoláért mult évben Laurán kanonokra a naczionálisták lapok, épen azt teszik ma Csokánnal a naszói középiskola miatt. Azonban tény, hogy szaporodik a magyar-barátok száma a művelt románok között s mi ezt örömmel jegyezzük ide, mert elvégre sem az a mi feladatunk,

Fekete Péter elsápadt.

— Édes úr, ön úgy látszik, tréfál velem. Tudja meg, hogy én egy hónap mulva a vádlottak padján ülök, ha...

— Nagy érdeklődéssel fogom olvasni a lapokban a végtárgyalást.

— Ön szerződésszegő! Ez nem karakter!

— Be fogom önnök bizonyítani, hogy becsületes ember vagyok, mert évi ezer forintot részletekben visszafizetem a tizezer forintját.

— Kell is nekem!

— Annál jobb. Akkor nincs elszámolni valónk és én hálsán fogadom ajándékát.

— Hallja az úr!...

— Nem hallok semmit, kedves Fekete. Köszönöm, hogy visszaadott az életnek; most látom csak, milyen kár lett volna eldobni magamtól.

— Én önt le fogom lőni!

— Ez esetben nem fizetik ki a biztosítási összeget; de ha kifizetik, sincs önnök belőle haszna, mert börtönben ül tíz-tizenöt esztendeig.

— Tolvaj! Csaló!

— Sejnálok, tisztelt uram, hogy ilyen rossz véleménynyel van felőlem. Jó estét kívánok, sietek az operába.

Az éjjel egy ember ugrott le a hid közepéről a folyamba. Neki, lájdam, nem akadt derek felebarátja, a ki megragadja a lábát.

B. H.

hogy egy és ugyanazon haza gyermekei egymást a muszkák gyönyörűségére felfaljuk, hanem az, hogy egymást megértsük és édes hazánknak hű fia legyünk.

A naczionálisták más nézetben vannak. Ők azt hiszik, hogy ők csakis a magyar nemzet sírján építhetik fel képzelt országukat — egyelőre csak a Tiszáig s azután Pozsonyig. Rettenetes dühösek mind azokra, a kik az ő kálkulusaikat zavarják, legyenek azok magyarok avagy románok. Magyar csak egy van, a kit megszívvelnek és ez Mocsári Lajos, kinek tömjéneznek nemcsak a „Gazeta“ és „Tribuna“, de még a „Telegraful“ is. Nem gondolta meg Mocsári azt, hogy ha az ő eszméi tért hódítanának, ő lenne az első áldozat, a kiből *Moceriut* csinálnának s ezzel az utolsó magyar is ki lenne írva a föld színéről.

Hát azok a magyar-zsidók? Azoknak sem szeretném megérni sorsukat, ha valaha a román naczionálisták körmei közé kerülének. Ki is kap a „Gazeta“-tól a „Pester Lloyd“, az a magyar-zsidó lap, a Moldován Válaszirátának méltatásáért. Sebaj, amál kedvesebb a prágai „Politik“ a magyar nemzetre szórt rágalmaiért. Ebben még a nagy-szebeni „Telegraful“ is kontráz a naczionálistáknak. Ez a mérsékelt román lap is bele kezd a naczionálisták hangjába s közelebbi számaiban olyan vezércikkeket eresztett meg ellenünk, hogy midőn azokat átfutották szemem, azt hittem, hogy a „Gazeta“-t olvasom; alig hittem szememnek. Helyesen jegyezte meg Moldován G., hogy könnyebb az áramlattal úszni lefelé, mint azzal szemben.

Czenkalji.

A munkáskérdés kapcsolatban a munkásbiztosítással.

Írta: Balla Károly.

(Folytatás)

Az érdek, mint a társadalmi élet mozgató rugója. Az ember, midőn valójának öntudatára ébred, bizonyos ösztönről nem mondhat le, sőt az elementáris erővel nyilatkozik benne, az t. i., hogy a még lehetséges s ha kell, bárhogyan is, de élni akar, élni vágyik. Bővebb magyarázatot igényel ezen ösztön és pedig azért, mert az embernél másként jelentkezik az, mint az állatoknál. Az élet ösztöne az állatvilágban pregnansabb és természetesebb. A végét közeledni érző bármely állat kikeres magának egy nyugalmas helyet és kimulik. Azon ember, ki elérte talán az u. n. „emberi kor legvégső határát“, ha szobában igen is, de tényleg nem kíván meghalni; göresösen ragaszkodik az élethez, megkísérel mindent, a mi órákig, percekig fellobbantani képes benne az élet kialvó mécsesét. Ez az élet ösztöne, az élet érdeke (interesse v. voluntas vivendi), mely az embernél természetesen egyéb körülmények behatása alatt áll, semmint az állatvilágban. Már magában véve azon elvitáztatlan igazság, hogy az ember anyagi és szellemi compositum, teljesen sajátos megítélés alá oszik s csakis annyiban helyezhető párhuzamba az állatokkal, a mennyiben anyagilag létezik. A szellemi funkciók, az ember szellemi élete az ösztönt egészen más világba terelik s távolról sem szabad elragadtatnunk holmi természetudósok túlkapásai által, kik az emberben az állatot vélik feltalálhatni. Az állat nem bir tudomással az élet mivoltáról, nem tudja, mit tesz: élni másokért, élni kívánni az öntökélyesülését. Az ember igenis tudja ezt. Az ember életviszonyai oly sok konjunkturától föltételezettek, hogy az egyetemes és általános czélok mellett a külön czélok elvitáztatlanokként jelentkeznek. Az embernek felette számos czéljai vannak, feladatai, melyek nem a természeti és természetes alpból fejlődnek pusztán, de a kölesönhatás, a társadalmi surlódás folytán keletkeznek és lesznek világosokká az emberi elme előtt.

Az önzés, az egyéni érdek a természetes ember következménye. Önzés, egyéni érdek van, lennie kell, mert az ember egyén (egy én), tehát az egészben nem mint *szerves rész*, de mint *szerves külön egész* jelentkezik. Az emberiség alatt nem érthető egy *összet*, hanem egy *összesség*, melynek keretén belül minden egyén külön élettél s ennyiben külön érdekekkel is bír.

Társadalmi, közgazdasági rugó ez az önzédek, az önzés, melynek hiánya kizárná a tökélyesülést, a törekvést. Csak *nem szabad* az önzésnek, az egyéni érdekeknek *önösség* fajulnia, az okból sem, mert az egyéni érdek feltételes minden körülmények között. Az egyén nem élhet, nem létezik társaság hiányán; itt tehát az anyagi érdek első sorban föltételezett s figyelmen kívül nem hagyható. Nem szólhatunk szellemi, vallásérkölesi, jogi érdekről, ha nincs meg az érdekközösség és azonosság. Mert: a szellemi, vallásérkölesi, jogi érdekek kizárólag vonatkozásokat jelentenek. Kötelesség, jogosultság csakis a társaságban van meg. Továbbá: a külön érdek okvetlen, mint ellentét tűnik fel egyéb mellett, s ez nem lehet más, mint épen a *közérdek*, az *össztudat*. *Összerdek és egyéni érdek egyszerre, együtt és egymásban léteznek*. Természetesen, elméletileg az önzédek másként van fejtegetve, mint az a gyakorlatban tényleg nyilatkozik. *Az önzédek szabadon hagyva, rendszerint rossz gyümölcsöket terem* s a közérdek hangoztatása mellett az egyéni önkény kevés korlátozásoknak lenne alávetve. *Föltétlen szabadság a legnagyobb rabság*. Ez az elv van beigazolva az eddigiekben, mert az, ki föltétlen szabadságot élvez, rabul esik háttartalán szenvedélyeinek.

Gournay physiokrata szerint az egyesnek az érdeke mindig és okvetlen összeköttetésben áll az *össz-*

érdekekkel. Ezt vallja Carey, Bastiat. Utóbbi szerint érdekvonatkozás áll fenn az erkölcs és közgazdaság között, vagyis: erkölcs és a közgazdaság között érdekelletét nem lehetséges, követeli azért a föltétlen szabadságot, holott Carey védvamos álláspontjánál fogva az érdek érvényesülését nem véli lehetőnek állami védelem, korlátozás és segély nélkül.

A Comte Agoston pozitivistá bőséssz által fejtegetett altruismus, a tiszta önzetlenség az emberiség életében megvalósulhatni sohasem fog. Maga az elv fenséges, csak sajnos, hogy olyan önfeláldozó szeretetet az egyénektől eo ipso kívánni sem lehet. Nem lehet azért, mert, ha az egyén önmagát másért teljesen és tökéletesen elhanyagolja, ugyanakkor ő nem fog létezni, s így az a teljes önzetlenség ideálja egészen más világba való, oda, hol a materiális lét nem jöhet szóba, hol nincsen ember azon értelemben, a hogyan mi őt ismerjük.

Az érdek egyszer általában véve elkerülhetlenül szükséges a társadalmi léthez. Ezen érdekekben benn foglaltatnak azután az általános, egyetemes czélok, valamint a magánérdekek. Viszont nem lehet figyelmen kívül hagyni az önzédek, az önzést bizonyos fokig, mert ha ezt nem cedáljuk, akkor a társadalom alapjaiban összeomlik, ki fog záratni a törekvés, az előre törés, ígyekvés, iparkodás, szorgalom s ha ezek hiányzanak, lehet-e kívánni közgazdasági rendet, társadalmi valósulást? Volna-e munka, feltalálás és haladás, ha le kellene mondanunk az önzédekről? Valósulhatna-e a munka az annyiszor hangoztatott erkölcsnemesítő hatásában, hogyha az egyén nem lenne a verseny következtében munkaöszközében és saját jól felfogott érdekében sarkalva? Nem és nem. Önzédekre szükség van, az meghagyandó, csakis annyiban vettessék gát neki, a mennyiben kórosan elhajulna a társadalmi apathia, a közöny s a kicsinyes önzés képeiben.

(Folytatása következik.)

Tűzoltói intézményünkről.

(Vége.)

Továbbá a tűzoltói felügyelő intézménynek bevallott célja kellene hogy legyen, hogy a körébe eső tűzoltó-testületeket időnként felkeresve, meggyőződjék azoknak tényleges állapotáról, haladottságáról vagy elmaradottságáról; a tapasztalt hiányokra rámutatva, azoknak elkerülésére őket serkentse és a javítás módzatairól felvilágosítsa. Viszont előnyös tulajdonságokról a megérdemelt elismerésben részletelt végett illetékes helyre javaslatokat tegyen és ez által úgy őket mint a többi társtestületeket helyes és összetartó működésre buzdítsa.

De az is önként következik, hogy a tűzoltói felügyelőnek, nemkülönben szakszemélyzetének egy teljes szakképzett tűzoltónak kell lenni, mert e nélkül egy tűzoltó-testületet kioktatni és helyesen megbírálni nem tudna. Nem lehet tehát se alispán, se szolgabíró, sem más megyei közigazgatási közeg tűzoltói felügyelő, ki állásánál fogva birhat ugyan a megkivántató tekintélyvel, de a tapasztalat szerint annál kevesebb tűzoltói szakértelemmel, melynél fogva ezen intézmény elkülönítése indokolt.

Tehát a tűzoltó-felügyelő legyen első sorban szakképzett felügyelő, másod sorban oly egyén, ki kellő tekintélyvel bírjon úgy lefelé, mint felfelé és harmad sorban oly egyén, ki más szakelhivatás nélkül elegendő idővel rendelkezék teendői végzésére.

Hogy lefelé tekintélye legyen, azért szükséges, hogy tudjon hatni a községi és városi önkéntes, köteles és fizetett tűzoltóságok parancsnokaira, e mellett azonban népszerű is legyen oktatási eljárásában, hogy az által kedveltesse meg a még idegenkedők előtt ezen intézményt körületében mindenhol. Fölfelé pedig azért kell birni tekintélyvel, hogy czélja kivitelében és intézkedései végrehajtásában nemcsak ne gátoltassék, hanem előterjesztéseinek tudjon bárhol érvényt szerezni, mivel a nélkül állása már lefelé hatni is lehetetlenítve van.

Nem mondjuk mi, hogy ezen állást midőn rendszerezíteni kérjük, a paragrafusoktól annyira felozirázuk és ezen intézményt a jelenleg meglévő tűzrendészeti kormányrendelettel eltérőleg szabályoztatni véljük: oly körvonalozásnak vessük alá, hogy az ne férjen meg a közigazgatási reform keretében, hanem mi a kormányrendeletet érvényében hagyva, törvényerőre emelni, *rend- és szeryakorlati kötelező tanfolyammal kiegészíteni és államilag kinevezett felügyelők hatáskörébe* — kik a végrehajtásért felelősek — öhajtanók letenni. Természetes, hogy ezen felügyelők is oly alpból és hivatalukkal megfelelőleg olykép lennének díjazandók, mint az erdőfelügyelő, építészeti hivatal főnöke stb.

Ha azonban ezen óhajunk nem sikerül és ezen intézmény szabályozása a jelenleg betervezett közigazgatási reformjavaslat előhaladottságánál fogva beilleszthető nem lenne annak keretében: akkor a magas kormány figyelmét csak arra volnánk bátrak felhívni, miszerint a *tanítóképzésben tűzoltói tanfolyamot létesíteni* és a néptanítókat a szakszerű tűzoltásra kiképeztetni s így az által ezen ügyet hova-tovább a polgári, sőt az elemi iskolák V. és VI. osztályaiban is tantárgyul felvetetni s hazánk ifjúságát már maga idejében ezen intézményvel szerves összeköttetésbe hozva, megrabarátkoztatva, felebarátai szeretet ápolat segélynyújtásra buzdítani: *az idő már elérkezett*. Akkor hisszük, hogy nem a pusztába hangzanék az önkéntes tűzoltó e jelszava:

„Ha dúl a bős elem,
E hármát ne feledd:
Erős kar, bátor szív,
Testvéri szeretet!
S jutalmad ez legyen:
Betöltéd tisztet!”

Háromszéki.

Irodalom.

Az „Apollo”, e kitűnően szerkesztett zenemű-folyóirat áprilisi füzétét vettük, mely ismét két szép műdarabban gazdagítja zeneirodalmunkat. Tartalma: „A sajkázó”, férfi-karra szerző Schubert Ferenc és „Rajna-bordal” férfinegyes Liszt Ferenczétől; mindkettő egy vezérkönyv és négy szólamban. E valóban közkeletűségű — mert hézagpótló — folyóiratot csak a legmelegebben ajánlhatjuk a zene- és dalkedvelők figyelmébe; dalárdáinknak, azt hisszük, fölsőleges ajánlanunk, mert ott van az mindenütt már régen. Az „Orsz. Magy. Daláregyesület”-té szövetség taggegyeletek karnagyainak megbízásából szerkeszti és kiadja Goll János zenetanár Budapesten (VI. ker. Lázár-utca 18. sz.). Előfizetési díjak az „Apollo” kargyűjtemény egész évi folyamára egy vezérkönyv és a négy szólamban 2 frt 50 kr, minden további négy szólamban 2 frt, egyes szám (iv) ára 40 kr.

VEGYES HIREK.

Kinevezések. Oszoly Ferenc paksi és Szentmiklósy Kálmán marosvásárhelyi járásbírói albirákat a csikszerepai törvényszékhez bírákka; dr. Baintner Hugó kolozsvári egyetemi tanácsjegyzőt a segesvári járásbíróshoz albiróvá; végre gróf Lázár Miklós n. szebeni törvényszéki jegyzőt az ottani ügyészséghez alügyészsé nevezte ki a király.

A brassói magyar dalárda fogarasi vendégszereplésének műsorát ígértünkhez képest közöljük. Megállapítás szerint a következő: 1. Szózat. 2. „Hallgasson el a fülemile” Ábrányitól. 3. „Fohász” Huber K.-tól. 4. „Fehér galamb” Szentirmaytól. 5. „Esti ünnep” Kreutzertől. 6. „Serenade” gróf Zichy G.-tól. 7. „Ha meghalok” Simonffyól. 8. „Szabadság-dal” Huber K.-tól. — Főlöleges arról szólunk, hogy az összevágatás és sorrendezés jó kombinációról tanuszkodik. A résztvevők névsorát lapunk jövő számában hozzuk.

Elöléptetés. A közös hadsereg, a hadi tengerészet és a két honvédség körében történt májusi kinevezések az idén sokkal nagyobb körre terjednek, mint a megelőző években. A tömeges előléptetések közül, mint minket érdekelt, kiemeljük, hogy *Kerzeg Keresztély* lovag, ezredes, a brassói 31. gyalogdandár parancsnoka, tábornokká léptetett elő. Továbbá *Balázs Manó* alezredes a brassói 2-ik gyalogezred ezredesévé nevezetett ki.

A magyar prot. jótékony négyzet mult vasárnap tartott választmányi gyűlésén úgy a tisztikar, mint a váln. tagok igen szép számmal jelentek meg. Bauer János elnök melegen üdvözölvén a jelenlévőket, megnyitja az ülést. Kovács Gyula távozása sajnálattal vétetik tudomásul s buzgó fáradozásaiért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik; helyébe Fellner Lajos határozatát kéretni a férfi r.-biz. tagjaul. Dr. Kovács Áron által ingyen kiképezendő betegápolónőnek a négyzet nevében elnök Gück Józsefné szegény özvegyasszonyt ajánlja. A dalárda átiratilag fölkéretik helyiségnek havonként egyszer gyűlés tartás céljából leendő szives átengedése. A „Mária Dorothea-egylet” javára egy filiréstély rendezése határozatik el. Az Emke. alapító-tagsági díjában a III. részlet befizetése tudomásul vétetik. Miután még Cserey Gáborné urasszony és Fellner Lajos ur új tagokul bejelentettek, a gyűlés véget ért.

Május elseje. A hatóság mindenütt betiltotta a munkás-tüntetéseket és körmeneteket s így történt ez nálunk Brassóban is. A ki azonban azt hitte, hogy a makacs munkások a tilalommal mit sem törődve, mégis tüntetni fognak, az kellemesen csalódott. Brassó munkásai csendben és rendben ünnepelték meg május elsejét, részint a városban, részint künn a szabadban s így a munkásünnep minden nevezetes esemény nélkül mult el.

A csángó-szobor ügyében. Több oldalról hozám intézett tudakozódásra van szerencsem e lapok úján értesíteni a tisztelt olvasókat, valamint a csángó-szobor barátait és az ügy iránt érdeklődőket, hogy a szobor leleplezése csakis a folyó év őszén, a vasút megnyitása után fog megtörténni. — Brassó, 1891. ápril hó 28. *Koós Ferencz*, kir. tan. tanfelügyelő.

Hangverseny. A new-yorki metropolitan-opera jeles barytonistája, Alexi, engedvén többek óhajának, holnapután, hélfőn rendezi a „Central”-ban balladés dalestélyeinek másodikát. Nem mulaszthatjuk el e valódi műslvezetést nyújtó hangversenyre olvasóink figyelmét fölkeltetni.

Reményi itt volt, Reményi már nincs itt. Mikor fog újból ellátogatni, nem mondhatjuk. Lehet, hogy ezentúl fellépéseit ritkítja s kénytelenek leszünk elmerengeni a mult megmentett emlékeire. A szerdai számban referáltunk az estélyről. Most utólag a következőket fűzzük hozzá. Szinte nehezünkre esik az

őszinteség, fáj azt kijelentéünk, hogy nem láttuk a régi Reményit. Nem azt a régi Reményit hallottuk játszani, kinek erőtel s mégis szívhez szóló játéka egykor hevesebben dobogtatta meg a szíveket. Reményi már nem az, a ki a 60-as és 70-es években volt. A sokat dicsőített Patti Adéltől sem tagadhatta el a kritika a „még mindig igaz művészet”-et, úgy vagyunk Reményivel is. De hát szép szerével oldva meg a kérdést: Reményi elkamaraművészesedett. Oly művészettel játszott, mely a figyelmet lekötötte, kifáradtunk a figyelmezésben, alig hogy kisérhettük a rapid előadást, de a kedélyünket nyugodtan hagyta. Bámulattal tölt el az ilyen művészet, de nem ragad magával. Böven kijutott a tapsból, csak hogy nélkülöztük sajnálatunkra a magyar Reményit, azt, kinek „Repülj feoském”-je egykor könyeket csalt a közönség szemébe. Hiába! a kor és a kör. Ha az estélynek bár két száma olykép módosították, hogy kifejezésteljes, jó magyaros, de azért művészettel előadott dalokat hallunk attól, kiről hajdan így beszéltek: „hej Reményi, Reményi, de szépen szól a hөгөdűd!” másként irtunk volna. Így arról tudósítunk, miszerint: jelen valánk Reményi, a kamaraművész estélyén. Művészete páratlan, egyedülálló. Azért azonban Reményi mégis a miénk marad. — Még csak azt szeretnők itt megjegyezni, hogy ha a rendezés nem német kezekben lett volna, a látogatottság is tán más eredményt mutat vala fel.

Dalestély. Mint értesülünk, az iparos ifjak önképző egyletének ujonnan szervezett dalestélye a pünkösdi másodnapján csinos műsorral s Krüger Károly közreműködésével dalestélyt rendez, melyet táncmulatság fog követni. Ajánljuk e dalestélyt polgárságunk jóindulatú figyelmébe s pártfogásába. A meghívók közelebről küldetnek szét.

Klastrom-kapú utolsó alapkövét kedden hordták el nagy erőfeszítések között, mintha nehezére esett volna a változhatlan. Egy csiki szekér lovai a napokban alig voltak rábíráthatók, hogy a Klastrom-kapú hült helyén belépkedjenek; erősen tűnődni látszottak a fölött, vajjon csakugyan itt vezet-e az út Brassóba, mert a Klastrom-kaput ők is megszokták.

A „Hotel Central Nro 1” bérlője a Reményi Ede estélyén — biztos tudomásunk szerint — alig 2 1/2 óráért 40, mondó: negyven forintokat vett. Mi tiszteljük, becsljük polgártársainkat, de a bérlő részéről ily rémitő művészekre nem számítottunk — 40 forintok képeben. A lyukas székeken felül az ilyen túlbuzgalom megszívlelését kérjük. Valamivel jobbnak nem szállhatnánk?

Kérelem. Mint értesülünk, a helybeli polgármesteri hivatalban a Brassóban lakó s kitüntetéssel (érdemjellel) bíró személyek összeírása foganatosittatik, mely czélból fölkéretik mindenki, a ki ily kitüntetés, érdemjel birtokában van, hogy május 15-éig a polgármesteri hivatalban jelentkezni sziveskedjék.

Speczialista tyukszemdoktor. E czímet joggal meg lehet adni Czartoryjszki Zsigmond sebésznek, ki most Brassóban tartózkodik s kinek a tyukszemgyógyítására speciális módszere van. Tudva azt, hogy hány ember életét keseríti meg a tyukszem, és hány kellemetlen affaire tamberd abból, hogy az emberek egymás tyukszemére hágnak, bizonyára igen sokakkal tesszünk jót, ha figyelmeket e speciális doktor művészetére felhívjuk. Nemesak szívesen tesszük, hogy a közönség figyelmét felhívjuk rá, hanem kötelességet is vélünk teljesíteni ezzel; mert a tyukszembetegségek teljesen a borbélyoknak vannak átengedve, miután az orvosi tudomány nem veszi fel e betegséget, mely annyi embernek okoz kint, keserűséget a maga szférájában; a szokásos tyukszemvágások pedig csak pillanatra enyhítik a bajt, azután pedig fokozzák, mert növekedését segítik elő. Czartorycszky a „Európa” szállodában lakik s e művészetének titkát Oroszországban tanulta.

Nagy szerencsétlenség történt Hosszafalu határán, mint minket onnan értesítettek. A mult héten ugyanis négy csángó gazdát a hosszafalusi határban egy hegy leomlása következtében a föld maga alá temetett. A szerencsétlen emberek hulláit csak rengeteg munka után sikerült kiásni és nagy részvét mellett temették el.

Tüzesetek. Barátoson Kis Dénes odaváló lakosnak április 27-én este szürkület táján istállója ismeretlen okból — állítólag talán vigyázatlansága folytán — meggyuladt s két loval és 3 darab szarvasmarhájával együtt leégett. — Ugyanazon éjjel 11 óra tájt Zagon községben is egy kazal szalma leégett.

Fajdkakas-vadászat. A papolci határszéli havakon az idén a fajdkakas-vadászat — melynek a mult héten kellett volna lenni — a nagy hó miatt nem sikerült, mivel ott a hó még három (3) méter magas rétegben áll s így a vadászoknak vissza kellett térni az utak és ösvények járhatatlan volta miatt.

Ötszörös gyilkosság történt ápril 29-én reggel Budapesten. Sinka János a keresk.-ügyi miniszterium egyik hivataloszlóga és dr. Neuhoffer János ügyvéd házimestere, a miatti elkeseredésében, hogy május 1-én állomás és lakás nélkül állott volna, legyilkolta nejét, anyósát és három gyermekét. Az áldozatokat ágyban

fekve, álmoközben lepte meg s baltával csapta agyon őket, borzalmas tette után pedig — a jelekből ítélve — a Dunába ölte magát.

Börtönbe került égi hatalmasságok. A kolozsvári „Ellenzék” beszeli a következő, Maramarosban történt esetet: „Egy férj biztosítva volt 4000 frtra. Halála után özvegye felvette a társulattól a pénzt és betette a takarékpénztárba. És mi történnik? — Éjjel megjelen az özvegynek maga az Uristen, fehér lepelbe burkolózva, szent Péter és Gábriel arkangyal kíséretében. Az utobbnak, mint az özvegy látta, még szárnya is volt. A földöntúli tünemények előadták a térére borulva remegő özvegynek, hogy férje a másvilágon pénz-zavarban van. Leiki üdvösségének megváltásához okvetlen szüksége van arra a 4000 forintra, a melyet a biztosító társulat kifizetett, tehát azért jöttek. Az asszony arcra borulva, mely áhitattal jelentette ki, hogy a pénzt átszolgáltatni most nem tudja, nem lévén nála, holnapra azonban előkeríti és férje lelki üdvösségeért hiven átszolgáltatja. Másnap el is nyargalt a takarékpénztárba, a hol ágyancsak csodálkoztak azon, hogy a tegnapi betett nagy összeget az asszony miért veszi már ma fel. Az özvegy elbeszélte az égből jött deputáció megjelenését s elmondá azt is, hogy ma este okvetlen át akarja adni a pénzt, mert nem szeretné, ha boldogult férje lelki üdvössége csorbát szenvedne. A takarékpénztár erre kifizette a 4000 forintot, a pénztárgazgató azonban rögtön értesítette a csendőrséget, mely a legnagyobb titokban lesbe állt az asszony háza körül. A következő éjjel csakugyan megjelentek az „égiék” s az asszony átszolgáltatta nekik a pénzt. A mint azonban a küldöttek távoztak, előállottak a csendőrök s közre fogták a mennybeli hatalmasságokat, a kiknek a fegyveres erő láttára minden bátorságuk a lábuk szárába szállott. Álszakáll, bajusz, álarcz leszedtén, kitünt, hogy a falusi bíró, jegyző és néhány esküd volt a legislegfőbb ítélőszék képviselője. A kompaniát példaadás okáért a mennybelieket ábrázoló kosztümben vezették végig az utcákon a dutyiba, a nép hahotája között.

Olaszországban meggyilkolt magyar ügyvéd. Nagy-Szebenből írják április 26-iki kelettel: Schwabe Pál dr. nagy-szebeni ügyvéd husz éves fával a husvétii ünnepekre Olaszországba utazott. Egy ma érkezett sürgöny szerint az ügyvéd Nápoly mellett, Porticióban hirtelen elhunyt. A városban azt beszélük, hogy a közkeletűségű férfiú rablógyilkosságnak esett áldozatul. A lesújtott özvegy legott Olaszországba utazott.

Új gyár Kolozsvárt. Egy fővárosi nagy vállalkozó az erdélyi részekben nagy üzemi gyufagyárat szándékozik felállítani. Erre a célra — mint értesülünk — épen Kolozsvár vidékét szemelték ki s vagy a város, vagy a vasútmentén valamelyik közel eső falú határán fogják a gyárat felállítani.

Nő-osztogatás. A Szibéria keleti partjai szomszédságában elterülő fegyencz-telepen, Sachalin szigetén az orosz fegyenczek közt ki szoktak osztani egy-egy nő-fegyenczből álló szálltmányt. Ez a kiosztás nagyon egyszerű módon, gyorsan történik. Minden ujonnan érkező nőcsoporthoz egy szép napon a fegyház kertjébe visznek, a hova azután összehívják a fegyenczeket is. Itt történik a választás a hatóságok jelenlétében. Választani csak a férfiaknak van joguk, a nőknek csak annyi joguk van, hogy beleegyeznek a férfi választásába vagy nem. Az eljárás nagyon egyszerű: „Uram, mondja a fegyencz a hivatalnoknak, nagyon szeretném azt a kis himlőhelyest.” — „Tudnád-e szeretni?” kérdezi viszont a hivatalnok a nőtől. — „Tudnám.” — Ezzel a szertartásnak vége van. A két fegyenczet összedadják és azután egy párnak tekintik. Külön óhajításra egyháziilag is összedadják őket, ezzel azonban az orosz kormány nem sokat törődik.

Szálloda papirosból. Hamburgban nem régebben készült el egy nagyobb fogadó — papirosból. Nem papiros, hanem papiros deszkákból, melyek legalább is oly kemények, mint a fadesték. Hozzá még nincs is kitéve tűzvésznek, mert tűzálló anyaggal impregnálták, s ez a rovaroktól is megóvjá.

Humor. Hivatalos jelentés. Nem régebben N. község előljárósága a közbiztonságra vonatkozólag ilyen irányú jelentést tett a fensőbb hatósághoz: „Mióta a magas törvényhatósági bizottság nálunk járt, azóta községünkben többé gaznép nem fordult meg.” — Vallomás. Ur: Nagysád! ki mondhatja tlanul szeretem!... Hölgy: De a papának azért csak fog tudni róla pár szót mondani?

Felelős szerkesztő: Rozsondai János.

Kiadó-tulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

A mézárós-czéhkertbeli vendéglő

megnyilt s május hó 3-ától kezdve folytonosan nyitva tartatik.

Villásreggeli ára 12 kr.

Mindennemű ételek adagonként 25 kr.

Egy pohár sör 7 kr.

A nagyérdmü közönség szives látogatását tisztelettel kéri

Kádár András,
vendéglős.

HIRDETMÉNYEK.

Sz. 684.—1891.

Hirdetmény.

Alóírt városi árvaszék részéről ezennel köztudomásra hozatik, hogy a f. 1891. évi január hó 6-án elhalt *Scheffler Frigyes* hagyatékához tartozó ingóságok, úgymint házbereendezési tárgyak, ruha- és fehérneműk, értéktárgyak és könyvek stb., héttől 1891. évi május hó 4-én d. e. 9—12 óráig, d. u. 2—5 óráig és esetleg a következő napokon is a helyszínen és pedig *Ó-Brassó, Hosszu-utca 78. sz. a.* készpénz fizetés mellett nyilvánosan el fognak adni.

Brassó, 1891. ápril 21.

A városi árvaszék.

CZARTORYJSKY ZSIGMOND

legkedveltebb s hírneves specialista
a sebészet ptr. Varsóból (Lengyelország)

keresztül utaztában rövid ideig itt tartózkodik s bátorodik a n. é. közönséggel tudatni, miszerint hosszú éveken át tartó gyakorlat után sikerült neki a legöregebb és legelterjedtebb

tyukszem, fagydaganat, szemölcs és lenyomásokat,

valamint benőtt körmöket, kivágás, kiégetés, vagy vérzés nélkül, csak a legegyszerűbb természeteszerű, biztosan ható módszer alkalmazásával pár perc alatt biztosíték mellett gyökeresen, a legkisebb fájdalom nélkül eltávolítani.

Miután ezen találmánya az orvosi kollegium által mint legjobb szer elismertetvén s Amerika-, Angol-, Francia-, Orosz-, valamint Magyarországon a közönség részéről barátságos elismerésben részesül, reméli, hogy ezen meglepedést itt is kiérdemli.

Elismerő levelek Európa legtekintélyesebb orvosai s egyet. tanárai által, így budapesti orvosok s tanárok által kiállítva, u. m.: dr. Petrik Ottó, dr. Holló L., dr. Günther A., dr. Kosztka Emil, m. kir. huszárezredorvos, dr. Petz Lajos, kórházi igazgató, dr. Knopp Ferd. országos gyógyintézeti főorvos, dr. Gottschalk Ferencz, városi főorvos Eszéken, dr. Lobmayer Antal egyetemi tanár és m. kir. közegészségi tanácsos Zágrábban, stb., valamint számos legmelegebb köszönő-iratok magasabb személyiségek részéről, bárkinek szíves betekintésül rendelkezésre állanak és bizonyítják e módszer kitűnő hatását.

Rendel: d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Brassóban az „Európa“ szálloda 16. szoba. — Kivánatra házon kívül is.

Tiszteletdíj csekély. — Szerdán és pénteken délelőtt szegényeknek díjtalan.

Három új

hálószoba-berendezés

2 díófából, 1 cserefából

ó-német stlyben

jutányos áron eladó

ifj. Goldschmidt Mihály

épület- és butorasz'alosnál.

Ó-Brassó, Hosszu-utca 63. sz. a.

Ugyanott elfogadtatnak minden e szakmába vágó megrendelések.

Megállj! — Mi van itt? — Félig ajándék cipőárúk!

Meghívás

a brassói szepítő-egylet

vasárnap, f. évi május hó 3-án délelőtt

11 órakor a tanácsház nagytermében

tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Naplrend:

1. Indítvány a Postarét egy részének megszerzése iránt nyaralók építése céljából.

2. Bér szerződés a Bethlen-szikaüreg vendéglőszékel és indítvány a vendéglő megnyitása iránt.

Az egyleti tag urak tömeges megjelenését kéri:

az egyleti elnök.

Megállj! — Mi van itt? — Félig ajándék cipőárúk!

H o l ?

SABADEANU J. cipő- és kalapáru-raktárában

Brassóban, Kapu-utca 10. új 485. régt sz. a.

Ritka alkalmi vétel és eladás!

Egyik legnagyobb cipőgyári társaság feloszlása következtében sikerült egy nagy részlet divatos, solid, új készítmény és mind kézzel dolgozott (nem gépen varrott) cipőárút oly jutányos áron bevásárolnom, hogy ama kedvező helyzetben vagyok, miszerint — a míg a készlet tart — egy pár finom férfi czugos topánt vikszosbőrből vagy papentbőrből

* csupán 2 frt 90 krért, egy női zerge- v. patent bőr cipőt 2 frt 80 krért * árusíthatok, azonban csak készpénzfizetés mellett.

Keveset nyerni! Sokat árusítani! Semmit felírni! ez az én elvem

A nem parthiáruk körülbelüli leszállított árai:

Férfi cipőárúk:

ártól feljebb	Női cipőárúk:
Vikszosbőr czugos topán szegze 3.10	Patentbőr czugos topán 2.90
Patentbőr czugos topán szeg. 3.50	Vikszos és buoffbőr 2.80
Zerge- vagy borjúbőr 3.80	Zerge sattinbőr legfinomabb 3.50
Legfinomabb francia vikszos keztyűbőr czugos topán 4.50	Keztyűbőr legfinomabb 3.80
Legfinomabb francia salon-lack czugos topán 4.80	„ lakkbőr besetz-el 4.50
Legfinomabb francia kiddbőr czugos topán 4.50	Hegymászó topán 3.80
Patent és vikszosbőr hegy-mászó topán 4.50	Brünel czugos cipő 2.80
Kivágott sétacipők . . . . . 3.—	„ kivágott cipő 2.50
Legfinomabb borjúbőr vikszos féloszmák 6.50	„ és zergebőr salonczipő 2.—
Válódi orosz bagaria vadász-térdosizma 9.50	Zerge és patentbőr kivágott fűzős cipő szegzett 2.60
Bagaria vadász térdosizma 7.50	Drill és vászon fűzős cipők 1.80
Kemény tehénbőr munkás-csizma 5.50	Házi és tornaczipők és pantofflik 0.80
Házi és tornaczipők és pantofflik 0.90	Gyermek zergebőr gombos-topán 1.25
	Gyermek fűzős cipők minden színben 0.45
	Arkülönbség: besetz és káplival 50 kr; kettős talp 30 kr; felső kettőstalp 50 kr; gombolás és debardner 50 krral több.

Minden itt fel nem sorolt cipőárúk leszállított áron kaphatók.

Különlegességek a legfinomabb karlsbadi cipőárúkban, francia chevreaux, polonás, sport gombolás és párisi fűzős cipők, férfiak és nők számára mindig nagyon leszállított áron kaphatók.

Megrendelések mérték után, valamint javítások is elfogadtatnak s pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések a nagyság száma, alak és minőség megnevezése mellett utánvét mellett teljesítettnek és meg nem felelő kicseréltetik.

Nagy raktárt tartok fenn továbbá férfi- és gyermek filcz és spárteri kalapokból bámulatol olcsó árak mellett. — Bőr gamasnik, úti és komódsipkák 30 krtól fennebbi árakon.

Megállj! — Mi van itt? — Félig ajándék cipőárúk!

Brassó, nyom. ALEXI könyvnyomdájában.

Ócska rezet

vásárol

Teutsch Gyula

Brassóban

Fekete-utca 73. sz. a.

Dr. Szalárdi és dr. Temesváry

szülészeti magánintézete

Budapest, VI. Hermina-út 9.

Orvosi felügyelet. — Gondos ápolás.

Jó ellátás. — Ápolási díj egy napra

(a szüléssel együtt) 2—6 frt.

Kivánatra prospectus.

Nagy végeladás Laskai Árpádnál Brassóban

Virágsor 12. (új) sz. a.

„Hatóságilag engedélyezve.“

Üzletfelhagyás következtében eladom jól berendezett áru-raktáromat, mely áll: női és uri posztók, női és gyermek confectioniok, salon- és futószőnyegek, muffok, selyemszövetek és szalagok, különféle függönyök és más itt fel nem sorolt divat- és használati cikkekből, — tetemesen leszállított árakon, azonnali fizetés mellett.

A t. közönségnek tehát eme hatóságilag engedélyezett végeladásnál jó alkalmat van szükségleteit a legelőnyösebb módon fedezni.

A végeladás csak rövid ideig tart.

Tisztelettel Laskai Árpád.

A SAVANYUVIZEK GYÖNGYE.

Borszéki savanyuviz.

A bécsi és párisi kiállításokon elismerő okiratot és ezüst érmet nyert.

Leggazdagabb és egyedüli félig kötött szénsavdús tartalmú savanyuviz, mely eddig minden más borvizek között az egyedülinek van bebizonyítva, mely az egyenlítőn is átszállítható a nélkül, hogy akár erejében, akár jó ízében és üdeségében változást szenvedne.

Borszéknek jelenleg 6 ivókút forrása van: „József főherceg“, „Kossuth“, „László“, „Boldizsár“ és „Arany János“ kút.

Régi idők óta a kereskedelemben nagy elterjedést nyert, s főleg a „főkút“ vize hozatott nagyobb forgalomba, melyből évenként több mint 4 millió palack árusítatik el, jelenleg pedig a „Kossuth“ forrásból is készlet tartatik, s kivánatra bármelyik forrásból megrendelések teljesítettnek.

Borszék ivóvizei, mint a legszénsavdusabbak ismeretesek, melyeknek szénsav, vasoxid, szénsavas mész, szénsavas magnézium és szénsavas nátron képezik főalkatrészeit.

Javalva van, főképen a vérszegénység és idegbántalmak majd minden neménél, emésztési zavaroknál, húgyszervek, valamint a belszerkek összes bántalmainál stb.

Mint üdítő ital, tiszta, kellemes, minden mellék-íz nélküli pezsgő borvíz, tisztán vagy borral vegyítve páratlanul áll.

Mindig friss töltésben kapható:

Lázár és Verzár czég főraktárában.